

Győri Ítéltábla
Pf.II.20.470/2011/8.

A Győri Ítéltábla a jogtanácsos által képviselt felperesnek a Miskolci 7. számú Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. október 12. napján kelt 4.P.21.458/2010/35. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 180.000. (Egyszáznyolcvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A felperes termeltető és az alperes termelő között a 2000. évtől kezdődően állt fenn jogviszony. A felek évenként különféle termények termeltetésére kötöttek mezőgazdasági termékértékesítési szerződést. A 2007. november 28. napján létrejött termeltetési szerződésben az alperes termelőként vállalta, hogy 2007. augusztus 1. napjától 99,73 hektáron őszi káposztarepcét termel, melyhez a felperes 9.973.000.Ft finanszírozási keretet nyújt. A 2008. április 2. napján létrejött termeltetési szerződésben az alperes 2007. október 4. napjától 86,62 hektáron napraforgómag termelését vállalta, míg a felperes ahhoz 8.662.000.Ft finanszírozási keret biztosítását. A szerződésekben a felek megállapodtak, hogy amennyiben a kölcsönnek minősülő finanszírozási összeg visszafizetésével az alperes késedelembe esik, akkor a felperes évi 18%-os mértékű késedelmi kamatot számít fel.

A felperes keresetében 10.115.060.Ft tőke, valamint annak az egyes részösszegei után eltérő időpontoktól meghatározott évi 18%-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetében a két termeltetési szerződésből eredő tőke, illetve lejárt késedelmi kamata követelését érvényesítette.

Az alperes *ellenkérelme* a kereset elutasítására irányult. Védekezésében a felperes 4.163.872.Ft lejárt késedelmi kamat megfizetésére irányuló számláját azért vitatta, mert az álláspontja szerint nem valós tartozást takart, annak összege - részben - azért alakulhatott ki, mert a felperes az alperes által reá engedményezett követeléseket csak jelentős késedelemmel számította be az alperes tartozásába. Állította, hogy a felperes jelölte ki a megtermelt termények leadására az érdekeltségébe tartozó "A" Kft-t, "B" Kft-t és az "C"

Kft-t, amelyek a reájuk engedményezett vételárat csak késedelmesen utalták át a felperesnek. A felperes részére a 2001. évben 250.000.Ft gépvásárlási előleget fizetett meg, melyet a felperes az alperes tartozásába nem számított be, hanem elévült követelésként leírta. A fennmaradó 5.463.245.Ft felperesi tökekövetelésből 2.577.409.Ft-ot azért kell leszámítani, mert azt a felperes másik perben, az Encsi Városi Bíróság előtt is érvényesítette, melyet a helyi bíróság meg is ítelt. Ezért az alperes csak 2.885.836.Ft-tal tartozhat.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* az alperest 9.684.145.Ft tőke, valamint annak egyes részösszegei után eltérő kezdő időpontoktól meghatározott évi 18%-os mértékű kamata és 1.190.790.Ft perköltség megfizetésére kötelezte. Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában túlnyomórészt elfogadta az eljárása során a felperesi követelés pontos összege meghatározására kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakvéleményét. A szakvélemény szerint fennálló 10.115.060.Ft felperesi követelésből az elsőfokú bíróság leszámította a felperes által beszámítani elmulasztott 250.000.Ft gépvásárlási előleg tőkeösszegét, illetve annak késedelmi kamatait. Ez után az alperest 9.684.145.Ft megfizetésének kötelezettsége terhelte a felperes által elszámolásra átadott szolgáltatások visszafizetése jogcímén. (Ptk.417.§. (1) bekezdés, 419.§. (2) bekezdés) A szakvélemény szerint helyesen felszámított 4.163.872.Ft lejárt késedelmi kamatkövetelés után alaptalannak tartotta a felperes további késedelmi kamat követelését a megyei bíróság, mivel a kamatos kamat megfizetésére a felek között nem jött létre megállapodás. A bíróság a törvényes mértékű késedelmi kamat (Ptk.301.§. (1) bekezdés) helyett a felek szerződésében meghatározott évi 18%-os mértékű késedelmi kamat felszámítását tartotta jogszerűnek. Alaptalannak ítélte a bíróság az alperes azon védekezését, hogy a terményeit felvásárló cégek késedelmesen utalták volna a felperesnek a reá engedményezett összegeket. Az alperes a szakértőnek két engedményezési szerződést adott át, a felperesre engedményezett összegek jóváírása pedig 2004. november 19-én, illetve november 30-án megtörtént. A Ptk.294.§-a alapján alkalmazandó pénzforgalmi MNB rendelkezések szerint bankszámlák esetében a teljesítés akkor tekinthető megtörténtnek, amikor a jogosult számláján az érkezett összeget jóváírják. A könyvszakértői vélemény pedig kitér arra, hogy a jóváírások napjain a felperes a jóváírt összegek beszámítását az alperes tartozásába elvégezte. Elvetette a megyei bíróság az alperes azon védekezését is, hogy az Encsi Városi Bíróság előtt a P.20.252/2010. szám alatt indult ügyben érvényesített felperesi követelés részben azonos lenne a perbelivel. A felperes által csatolt helyi bírósági ítélet alapján ugyanis a felperes abban a perben nem a perbeli két szerződésből eredő igényt érvényesített.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Fellebbezésében az alperes - a PK. 204. számú állásfoglalásra hivatkozással - 5.520.273.Ft *erejéig beszámítási kifogást* terjesztett elő, míg az ezen túli marasztalási összeg esetében a kereset elutasítását egyéb indokok alapján kérte. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett azon védekezését, hogy az Encsi Városi Bíróság előtt vele szemben indult ügyben a felperes részben azonos követelést érvényesített, az alperes a helyi bíróság marasztaló ítélete alapján 2.577.409.Ft-ot már ki is fizetett. A kifizetett 2.577.409.Ft-on túl - az elsőfokú eljárásban kirendelt szakértő véleménye szerint - a 2009. évre az alperesnek 275.596.Ft tartozása maradt fenn, melyet az alperes - 3.606.242.Ft *ellenkövetelése* beszámításával - teljesített. Az ellenkövetelésből fennmaradó 3.330.646.Ft-ot

a fellebbezés előterjesztésével kívánta beszámítani a felperes követelésébe. Újól hivatkozott arra is, hogy a 2008. évben az alperes repcetermését káresemény érte, a felperes a biztosítótól 950.800.Ft kártérítési összeget kapott, melynek alperes javára elszámolása elmaradt. Fellebbezésében ezt az összeget is beszámította a felperes követelésével szemben. Az "B" Kft-vel szemben fennálló 2.833.083.Ft és 400.200.Ft követeléseit az alperes - az elsőfokú ítélet 4. oldala szerint - már 2004-ben engedményezte a felperesre, a felperes azonban csak - a szakvélemény szerint - 2007. évben írta jóvá azokat. Ezzel a felperes jogtalanul 1.544.756.Ft késedelmi kamatkövetelésre tett szert. A késedelmi kamatköveteléssel a felperes az alperesnek kár okozott, az alperes így 1.544.756.Ft kártérítési követelést is be kíván számítani a felperesi követelésbe. Változatlanul vitatta a felperes 4.163.872.Ft késedelmi kamat követelését. A könyvszakértői vélemény 1., 5. számú táblázatai alapján - a Ptk.290.§. (2) bekezdésére utalással - vitatta, hogy az alperes teljesítéseit a felperes a legrégebbi tartozásaira számította volna.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett része helybenhagyását kérte, az elsőfokú eljárás során előadottak fenntartásával. A fellebbezésben kifejtettekkel szemben állította, hogy az alperes teljesítéseit a Ptk.290.§-a és 293.§-ai figyelembevételével számolta el, azokat elsődlegesen a legrégebbi, azaz 2009. évet megelőzően lejárt tartozásokra fordította. Kiemelte, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során még nem kifogásolta a repce 950.800.Ft-os kártérítési összege elszámolását. Azonban rámutatott, hogy az elsőfokú eljárás során 2010. október 18. napján előterjesztett beadványából kitűnően ezt a kártérítési összeget (957.408.Ft-ban) az alperes javára elszámolta. Fenntartotta, hogy a 2004. évben rá engedményezett 2.833.083.Ft-ot és 400.200.Ft-ot még az engedményezés évében, 2004. november 19-én, illetve november 30-án elszámolta az alperes javára.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp.253.§ (3) bekezdés) bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból érdemben helytálló jogkövetkeztetésre jutva kötelezte az alperest a 2007. november 28. és 2008. április 2. napján kelt termeltetési szerződésből eredő tartozásai megfizetésére.

Az alperes fellebbezésében ellenkövetésként (Pp.139.§) 5.520.273.Ft beszámítására vonatkozó kifogást terjesztett elő, melyre az elsőfokú eljárásbeli ellenkérelme nem tért ki. A beszámítási kifogás másodfokú, új előterjesztésére a fellebbezésben kiemelt PK 204. számú kollégiumi állásfoglalás - a Pp. időközi megváltozására figyelemmel - már nem alkalmazható, mint ahogy azt a Legfelsőbb Bíróság a 2/2006. (V.22.) PK véleményében megállapította. A Legfelsőbb Bíróság ezt a PK. állásfoglalását 2006. május 22-től már nem tartotta fenn. Ezért a fellebbezésben előadott beszámítási kifogást a Pp.247.§ (3) bekezdése alapján kellett megítélni. Eszerint a másodfokú eljárásban beszámítási kifogást csak akkor lehet előterjeszteni, ha azt az ellenfél elismeri, vagy, ha a beszámítani kért követelés az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően járt le. Az alperes jogorvoslati kérelmében

előterjesztett beszámítási kifogására egyik törvényi feltétel sem áll fenn, a felhozott ellenkövetelések jelentősen az elsőfokú ítélet meghozatala előtt jártak le. Emiatt az ítélet tábla az elsőfokú ítélet fellebbezett része felülbírálatánál az 5.520.273.Ft erejéig előterjesztett beszámítási kifogást figyelmen kívül hagyta.

Az alperes a fellebbezésén kívül már az elsőfokú eljárásban is vitatta a felperes ... számú 4.163.872.Ft megfizetésére szóló késedelmi kamat számláját. Az elsőfokú eljárás során kirendelt igazságügyi könyvszakértő a kiegészített szakvéleménye (23., 30. tjk.) I. számú táblázatában részleteiben kimunkálta a késedelmesen teljesített számlaösszegekre, a késedelem időszakaira felszámítható, szerződés szerinti késedelmi kamatok összegeit. A kimunkált összegek egyenlege megegyezik a felperes késedelmi kamat számlája végösszegével. Ezért a megyei bíróság ennek megfizetésére jogszerűen kötelezte az alperest.

Alaptalanul hivatkozott a fellebbezésben az alperes arra is, hogy az elsőfokú ítéletben meghatározott marasztalási összegből 2.577.409.Ft-ot a 2011. március 30. napján ítéletet hozó Encsi Városi Bíróság a felperes részére már megítélt, így az anyagi jogerő szabálya (Pp.229.§ (1) bekezdés) folytán annak megfizetésére még egyszer nem kötelezhető. Az elsőfokú iratoknál 27. sorszám alatt elfekvő helyi bírósági ítélet (1.P.20.252/2010/25. szám) szerint ugyanis a felperes által megelőzően érvényesített követelés nem a 2007-2008. évi termeltetési szerződésből, hanem a 2009. évben, szóban növényvédő szerek adásvételére megkötött szerződésből eredt.

Az alperes fellebbezésében a beszámítási kifogása részeként - az elsőfokú eljárásban elő nem adott - új tényként hozta fel, hogy a 2008. évben a repcetermését biztosítási káresemény érte, amely után járó 950.800.Ft kártérítési összeget a vagyonbiztosító az alperes helyett a felperes részére utalta. Az alperes fellebbezésében arra nem utalt, hogy ez a 2008. évi tény az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a tudomására. Így a Pp.235.§ (1) bekezdése III. fordulata szerint arra a fellebbezésében csak akkor hivatkozhatott, ha ez a tényállítás az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul, feltéve, hogy a tény elsőfokú előterjesztését alapos okból (Pp.141.§ (6) bekezdés) mulasztotta el. Az elsőfokú eljárás során a megyei bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján az alperest részletesen tájékoztatta a bizonyítandó tényekről, egyben határidő megjelölésével felhívta a bizonyítási indítványai és nyilatkozatai előterjesztésére. (6. számú végzés) Ezért az alperes alapos és kimenthető ok nélkül mulasztotta el az elsőfokú eljárásban a 950.800.Ft repcekár kártérítési összegére vonatkozó ténybeli előadása, illetve ellenkövetelése előterjesztését.

A kiegészített szakvélemény aggálymentes és egyértelmű megállapításai (Pp.182.§ (3) bekezdés) ellenére hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy az "**B**" Kft., valamint az "**C**" Kft. kötelezettekkel szembeni, felperesre engedményezett 2.833.083.Ft, illetve 400.200.Ft követeléseket a felperes késedelmesen írta jóvá. A szakvélemény (23. szám) 6. számú alperesi kérdésre adott válaszában (13. oldal), valamint a 7. számú táblázatban egyértelműen tartalmazza, hogy az engedményezett összegek kompenzálása a felperes számlájára érkezéskor megtörtént.

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a fellebbezésén lerótt fellebbezési illetéket, valamint a felperes másodfokú eljárás során felmerült, jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségét. Ez utóbbi összegét az ítéletábra Pp.75.§ (1) bekezdése szerint az általános forgalmi adó nélküli 180.000.Ft-ban határozta meg.

G y ő r , 2012. április 4.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: